

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

สถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมในสังคมปัจจุบัน มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ทั้งในด้านสถิติตัวเลขการก่ออาชญากรรม และวิธีการประกอบอาชญากรรมของผู้กระทำความผิด ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอภาพข่าวเกี่ยวกับการกระทำผิดผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ฯลฯ รวมทั้งจำนวนของผู้ต้องขังในเรือนจำที่เพิ่มสูงขึ้นตามจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม อันส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย อาทิ ปัญหาคดีล้นศาล คนล้นคุก ปัญหาเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดูแล การให้สวัสดิการและการบำบัดฟื้นฟู ผู้ต้องขังให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้โดยปกติสุข เป็นต้น โดยปัญหาอาชญากรรมดังกล่าว เป็นสิ่งที่ทำลายความสงบสุขของประชาชนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ประชาชนเกิดความกลัว และหวาดระแวงอยู่ตลอดเวลา วิธีการก่ออาชญากรรม ที่หลากหลายและรุนแรง และสถิติปริมาณการก่อคดีนั้นมีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เนื่องจากสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ เป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงสภาพจิตใจของคนในสังคมขณะนั้นได้เป็นอย่างดีว่ามีสภาวะจิตใจที่โหดเหี้ยมทารุณ ไร้นุชยธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนเป็นสำคัญ จึงนำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

อนึ่ง มีความเชื่อกันว่า การลงโทษสถานหนักจะทำอาชญากรรมลดน้อยลง ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อมีคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ก็จะมีการเรียกร้องให้เพิ่มโทษในความผิดฐานนั้น จึงปรากฏว่าในประมวลกฎหมายอาญาและในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีโทษหนักขึ้นเรื่อย ๆ และจากการลดโทษของของศาลในทุกวันนี้ไม่เป็นที่พอใจของรัฐบาล และประชาชน มีความเข้าใจกันว่าเพราะศาลลงโทษผู้กระทำความผิด หรืออาชญากรน้อยเกินไป อาชญากรจึงไม่เข็ดหลาบ (วสันต์ ปานสังข์, 2543, น. 1)

การลงโทษผู้กระทำความผิด หรืออาชญากรนั้น มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี ซึ่งโทษตามกฎหมายไทยนั้น มีอยู่ 5 ประเภท ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน แต่การลงโทษ

ที่ถือว่าเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิด หรืออาชญากรออกไปจากสังคมที่รุนแรงที่สุด คือ “โทษประหารชีวิต”

โทษประหารชีวิต (Capital Punishment) เป็นการลงโทษที่มีความรุนแรงสูงที่สุดที่พึงใช้ต่อผู้กระทำความผิด และถือได้ว่าเป็นการลงโทษที่เก่าแก่ที่สุด ซึ่งมีมาแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการลงโทษ เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนความผิดที่ได้กระทำขึ้น (Retribution) รวมทั้งยังเป็นการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrent) และที่สำคัญที่สุด คือ การตัดโอกาสการกระทำผิดซ้ำ (Incapacitation) อันเป็นกำจัดผู้กระทำความผิดออกไปจากสังคมอย่างเด็ดขาดด้วยวิธีการฆ่าหรือวิธีกระทำให้ถึงแก่ความตาย

สำหรับการประหารชีวิตในประเทศไทยนั้น ในสมัยโบราณ เรียกว่า "กุดหัว" โดยเป็นการประหารชีวิตด้วยดาบ เริ่มเมื่อได้ประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญา รศ. 127 (พ.ศ. 2451) ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 13 ว่า "ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลงอาญาประหารชีวิต ท่านให้เอามันไปตัดศีรษะเสีย" ประเทศไทยได้ใช้วิธีการประหารชีวิตใช้ดาบตัดศีรษะมาเป็นเวลานานถึง 26 ปี จวบจน พ.ศ. 2477 จึงได้ยกเลิกโดยรัฐบาลได้เสนอขอแก้กฎหมายลักษณะอาญาว่าด้วยการประหารชีวิต โดยวิธีตัดศีรษะ มาเป็นยิงเสียชีวิต ตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 มาตรา 16 ว่า "ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิตให้เอาไปยิงเสียชีวิต" โดยคนไทยเรียกการประหารแบบนี้ว่า “การยิงเป้า” วิธีการลงโทษไม่ต่างกับการตัดคอ มากนัก เพียงแต่โหดเหี้ยมน้อยลงเท่านั้น ระบียบการประหารชีวิตนักโทษ กำหนดให้เรือนจำกลางบางขวาง ดำเนินการประหารชีวิต หรือบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล หรือคำสั่งเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจได้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ประหารชีวิตเรือนจำกลางบางขวาง การประหารชีวิตด้วยปืนได้มีการยกเลิกเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2546

เมื่อ พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้มีการเสนอแก้ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2546 โดยแก้ไขมาตรา 19 ว่า "ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้ดำเนินการด้วยวิธีฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย" ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 กันยายน 2546 และได้มีการประหารชีวิตเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2546

ความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา

- ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
- ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามมาตรา 107, 108 และ 109
- ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

- ในฐานะเป็นกบฏหรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป ตามมาตรา 113, 119, 121 และ 127
- ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน
- วางเพลิงเผาทรัพย์ในเหตุกรรจ์ ตามมาตรา 218 และ 224
- ความผิดเกี่ยวกับเพศ
- กระทำอนาจารหรือข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตน โดยขู่เชือดเป็นเหตุให้ผู้ถูกข่มขืนถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 277 ทวิ, ตริ และ 280
- ความผิดต่อชีวิตมาตรา 288, 289 ข่าผู้อื่นโดยเจตนา

นอกจากนี้ ยังมีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์และเสรีภาพตามมาตรา 319, 339 และ 340 ทวิ ซึ่งล้วนเป็นเหตุกรรจ์ให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายทั้งสิ้น รวมทั้งความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แก่ ความผิดฐานจำหน่าย หรือมิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ซึ่งต้องระวางโทษประหารชีวิตเช่นกัน

จากความผิดที่มีโทษประหารชีวิตดังกล่าว พบว่ามีสถิตินักโทษที่ต้องโทษประหารชีวิตทุกประเภทคดี ทั้งเพศชายและเพศหญิง รวมถึง 736 คดี โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1

สถิตินักโทษประหารชีวิตทุกคดีความผิด

(ข้อมูล ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2549)

ประเภทของคดี	เพศ	สถานภาพของคดี			รวม (คดี)
		อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	
ทุกคดีความผิด	ชาย	501	152	83	736
	หญิง	91	3	9	103
ความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ	ชาย	246	92	74	412
	หญิง	77	2	9	88
ความผิดต่อชีวิต/อื่น ๆ	ชาย	255	60	9	324
	หญิง	14	1	-	15

ที่มา: ส่วนอภัยโทษ สำนักทัณฑปฏิบัติ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

ในปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นหลักการสูงสุดและเป็นบรรทัดฐานสำคัญของการจัดการการปกครองของสังคม โทษประหารชีวิตจึงขัดแย้งต่อหลักการดังกล่าวทุกประการ และเป็นหลักการพื้นฐานที่มีความขัดแย้งต่อประเด็นความยุติธรรมในเรื่องสิทธิมนุษยชน ตามคำกล่าวที่ว่า “เสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์คือพื้นฐานของความยุติธรรม” ถึงแม้ว่าอาชญากรรมสมควรต้องได้รับโทษเมื่อประพฤติละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย แต่การลงโทษด้วยวิธีการประหารชีวิตนั้นเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ อีกทั้งยังขัดต่อแนวคิดอาญาวิทยาสมัยใหม่ ที่ว่าอาชญากรรมสามารถกลับตัวเป็นคนดี มีชีวิตใหม่ได้อีกครั้ง เมื่อได้รับการบำบัดฟื้นฟูอย่างถูกต้องเหมาะสม และให้โอกาสกลับคืนสู่สังคม นอกจากนี้แล้ว ข้อโต้แย้งอีกประการหนึ่ง คือ ไม่ว่าประเทศที่มีระบบกฎหมายที่ดีและทันสมัย และมีกระบวนการยุติธรรมที่สามารถปกป้องคุ้มครองประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด ความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ

ประกอบกับสถานการณ์การลงโทษประหารชีวิตในชีวิตต่างประเทศซึ่งมีแนวโน้มในการยกเลิกโทษประหารชีวิตมากยิ่งขึ้นทุกปี ดังจะเห็นได้จากข้อมูลการสำรวจขององค์การนิรโทษกรรมสากล ณ วันที่ 2 มกราคม 2549 ซึ่งมีจำนวนประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้วทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้ความสำคัญในเรื่องของมนุษยธรรม /หลักสิทธิมนุษยชน กับการลงโทษผู้กระทำผิดหรืออาชญากรด้วยโทษประหารชีวิตมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2

รายงานสถานการณ์ประเทศต่าง ๆ ในเรื่องโทษประหารชีวิต

(ข้อมูล ณ วันที่ 2 มกราคม 2549)

สถานการณ์การลงโทษประหารชีวิต	จำนวน (ประเทศ)
ประเทศที่ยกเลิกการมีโทษประหารไปแล้ว	88
ประเทศที่เลิกโทษประหารสำหรับอาชญากรรมทั่วไป	10
ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารโดยพฤตินัย	37
ประเทศที่ให้พันธกรณีว่าจะเลิกโทษประหารชีวิตในฐานะสมาชิกสภายุโรป	1
ประเทศที่ยังใช้โทษประหารชีวิตอยู่แต่เลิกใช้ชั่วคราว	5
ประเทศที่ยังใช้โทษประหารชีวิตอยู่	55

ที่มา: องค์การนิรโทษกรรมสากล

โทษประหารชีวิต คือ ผลพวงของระบบการล้างแค้นแบบเก่า ผู้ที่คว่ำชีวิตผู้อื่นต้องได้รับการลงโทษโดยเผชิญชะตากรรมเดียวกัน แต่ด้วยความเป็นพลวัตรของสังคมส่งผลให้แนวคิดดังกล่าว มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนแปลงจากระบบการยุติธรรมระบบเก่าตามสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School) ที่มีวัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง มิให้คนกระทำความผิด และมีให้คนทำผิดแล้วมาทำผิดซ้ำอีก ดังนั้นการลงโทษต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และแน่นอน โทษนั้นต้องสอดคล้องกับความผิดที่ทำลงไป (let the punishment fit the crime) มาสู่กระบวนการยุติธรรม ที่อยู่เหนือการลงโทษแบบเดิม ๆ ตามสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อการอบรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้สามารถกลับตัวเป็นคนดี กลับคืนสู่สังคมได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญและเคารพในศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่า ควรมีการศึกษาถึงทัศนะของกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในสังคมว่า มีทัศนะต่อเรื่องการลงโทษประหารชีวิตอย่างไร และสำหรับประเทศไทยของเราควรมี แนวโน้มหรือทิศทางในการยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษประหารชีวิตนั้น พบว่า มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษประหาร ชีวิตมาแล้วเช่นกันโดยทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ อาทิ กลุ่มประชาชน ทั่วไป กลุ่มภิกษุสงฆ์ ในพุทธศาสนา เป็นต้น รวมทั้ง การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อจัดทำบทสรุปข้อเสนอแนะ ตามการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ศึกษาวิจัยนั้น ๆ

ถึงแม้ว่าจะมีการศึกษา เรื่องการลงโทษประหารชีวิตตามรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น แล้วก็ตาม แต่ผู้ศึกษามีข้อสังเกตในประเด็นการศึกษาเพิ่มเติมว่า ในการศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนด ทิศทางการลงโทษในกระบวนการยุติธรรมไทยนั้น ควรทำการศึกษาจากผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับกระบวนการยุติธรรมและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลงโทษประหารชีวิตโดยตรง ซึ่ง ได้แก่ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม นักวิชาการด้านกฎหมาย/นิติศาสตร์ ผู้เสียหาย/เหยื่อ หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลของการกระทำความผิด องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับเหยื่อ และองค์กรสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ รวมทั้งผู้ต้องโทษประหารชีวิตและประชาชน ทั่วไป เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดที่มีความสอดคล้อง ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย และทิศทางแนวโน้มในการยกเลิกโทษประหารชีวิตใน

สังคมไทย รวมไปถึงประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ให้เป็นที่ยอมรับจากนานาชาติประเทศต่อไป

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

ถึงแม้ว่าโทษประหารชีวิตจะเป็นโทษที่มีสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพราะเป็นโทษที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อเป็นการหลักประกันให้แก่สังคมก็ตาม แต่เนื่องจากการลงโทษประหารชีวิตนี้เป็นวิธีการที่ถือได้ว่าเป็นการกำจัดผู้กระทำผิดออกไปจากสังคมที่รุนแรงที่สุด ดังนั้นจึงมีทั้งผลดีและผลเสีย ในส่วนของผลดีนั้น มีผู้กล่าวไว้ว่า “โทษประหารชีวิตเป็นวิธีเดียวที่จะกำจัดอาชญากรที่เป็นภัยให้ออกไปจากสังคมได้โดยเด็ดขาด” การที่เพียงแต่นำตัวอาชญากรมาจำคุกไว้นั้น นอกจากบุคคลนั้น ๆ จะสามารถหลบหนีไปก่ออาชญากรรมได้อีก ยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณในการแบกรับภาระเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุคคลเหล่านี้ ประกอบกับคนส่วนใหญ่มีความเกรงกลัวต่อโทษประหารชีวิตมากกว่าโทษประการอื่น ฉะนั้นการที่มีการใช้โทษนี้อยู่ จึงทำให้คนไม่กล้ากระทำความผิด เท่ากับเป็นการช่วยป้องกันมิให้เกิดอาชญากรรมได้อีกทางหนึ่งด้วย แต่ในทางกลับเมื่อกล่าวถึงผลเสียของโทษประหารชีวิตที่เห็นได้อย่างเด่นชัด ก็คือหากเกิดข้อผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และดำเนินการตัดสินลงโทษประหารชีวิตผู้บริสุทธิ์ไปแล้ว ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดดังกล่าวได้

ในระยะต่อมามีบุคคลบางกลุ่มที่เห็นว่า ควรเลิกโทษประหารชีวิตนี้เสีย โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการประหารชีวิตไว้หลายประการ ซึ่งได้ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งประเทศต่าง ๆ ยังมีแนวโน้มในการยกเลิกโทษประหารชีวิตเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยยังคงเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ยังคงมีการลงโทษประหารชีวิตอยู่ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการลงโทษประหารชีวิตจะมีข้อเสียอยู่บ้าง แต่ในขณะเดียวกันนั้นโทษนี้ก็มิใช่ข้อดีอยู่หลายประการด้วยกัน กล่าวคือ ถึงแม้ว่าการลงโทษประหารชีวิตจะถือเป็นการปกป้องและคุ้มครองไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและระบบยุติธรรมทางอาญา รวมไปถึงการสนองตอบต่อความต้องการแห่งมติมหาชน แต่ด้วยเหตุผลทางด้านมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นกระแสที่ต้องการการตอบรับ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า ควรมีการศึกษาถึงเรื่อง “การยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย” เพื่อศึกษาว่าสถานการณ์และสภาพสังคมไทยปัจจุบัน ในทัศนะของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีมุมมองต่อการลงโทษประหารชีวิตอย่างไร ยังมีความต้องการให้คงไว้

ซึ่งโทษประหารชีวิต หรือให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตเสีย พร้อมให้เหตุผลประกอบ อันเป็นแนวทางในการกำหนดโทษทางอาญาเพื่อใช้ในการลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีความเหมาะสมกับสังคมไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ประวัติ วิวัฒนาการ วัตถุประสงค์ วิธีการ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษประหารชีวิต และการยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาทัศนะของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ผู้เสียหาย/เหยื่อ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลของการกระทำความผิด ผู้เคยต้องโทษประหารชีวิต นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนิติศาสตร์/กฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษากการลงโทษประหารชีวิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเหยื่อและองค์กรสิทธิมนุษยชน และประชาชนทั่วไป ต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย
3. เพื่อแสวงหาข้อสรุปในเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย

ขอบเขตของการศึกษา

ผู้ศึกษาทำการศึกษาเรื่อง “การยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย” โดยกำหนดการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ วารสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ ตลอดจนอินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ประวัติ วิวัฒนาการ วัตถุประสงค์ วิธีการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษประหารชีวิต และการยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ
2. การศึกษาทัศนะของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ผู้เสียหาย/เหยื่อ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลของการกระทำความผิด ผู้เคยต้องโทษประหารชีวิต นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนิติศาสตร์/กฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษากการลงโทษประหารชีวิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเหยื่อและองค์กรสิทธิมนุษยชน และประชาชนทั่วไป ต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย เพื่อแสวงหาข้อสรุปในเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทยโดยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 15 ท่าน

นิยามศัพท์ในการศึกษา

โทษประหารชีวิต หมายถึง การลงโทษของรัฐต่อผู้กระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยการเอาไปฆ่าเสียให้ตาย

ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งสิ้น 15 ท่าน ได้แก่

1. บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 - 1.2 สำนักงานอัยการสูงสุด
 - 1.3 สภานายความ
 - 1.4 ศาล
 - 1.5 กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
 - 1.6 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
 - 1.7 สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
2. ผู้เสียหาย/เหยื่อหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลของการกระทำความผิด
3. ผู้เคยต้องโทษประหารชีวิต
4. นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์/กฎหมาย
5. ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชน
6. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษากฎหมายโทษประหารชีวิต
7. ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเหยื่อ
8. ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเรื่องการรณรงค์ยกเลิก

โทษประหารชีวิต

9. ประชาชนทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึง แนวคิด ทฤษฎี ประวัติ วิวัฒนาการ วัตถุประสงค์ วิธีการ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนประวัติ และการยกเลิกทะเบียนประวัติในต่างประเทศ
2. ทำให้ทราบถึงทักษะของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ผู้เสียหาย/เหยื่อ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลของการกระทำความผิด ผู้เคยต้องโทษประวัติ นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนิติศาสตร์/กฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาระบบทะเบียนประวัติ ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเหยื่อและองค์กรสิทธิมนุษยชน และประชาชนทั่วไปต่อการยกเลิกทะเบียนประวัติในสังคมไทย
3. ทำให้ได้ข้อสรุปในเรื่องการยกเลิกทะเบียนประวัติในสังคมไทย
4. เพื่อเป็นฐานข้อมูล หรือกรอบแนวทางให้กับผู้ที่มีความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการลงทะเบียนประวัติ และการยกเลิกทะเบียนประวัติในสังคมไทยต่อไป